

Sygn. akt I NWW 157/21

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach

o ustalenie nieistnienia stosunku pracy,

w przedmiocie wniosku powoda o wyłączenie sędziów, Sądu Rejonowego w Gliwicach: T. B., D. B., T. C., P. C., A. F., D. G., A. J., A. J.1, K. K., S. K., K. K.1, M. M., M. O., M. S. i M. S.1, od orzekania w sprawie o sygn. VI P 238/21, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 grudnia 2022 r.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt VI P 238/21, na podstawie art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. 2021 r., poz. 1904 ze zm.; dalej: u.SN) przekazał do rozpoznania Sądowi Najwyższemu Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych wniosek skarżącego M. J. o wyłączenie sędziów i asesorów od orzekania w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanego przez Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w przedmiocie ustalenia nieistnienia stosunku pracy.

Zarządzeniem Przewodniczącego I Wydziału Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego z 19 września 2022 r. zwrócono się do wnioskodawcy o wskazanie w terminie 7 dni, czy z uwagi na podniesione

we wniosku o wyłączenie sędziego zarzuty, wnosi o rozpoznanie tegoż wniosku w trybie art. 26 § 2 u.SN, czy też w trybie przewidzianym w art. 42a § 3 i n. ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 2072 z późn. zm.; dalej: p.u.s.p.), wskazując, iż brak stanowiska w wyznaczonym terminie będzie równoznaczny z wnioskiem o nadanie wnioskowi o wyłączenie sędziego biegu w trybie art. 26 § 2 u.SN. W odpowiedzi na powyższe wnioskodawca przesłał 20 października 2022 r. (data prezentaty) pismo procesowe, w którym wniósł o wyłączenie wszystkich sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego w trybie art. 49 k.p.c. Jednocześnie wskazał, że wniosek którego dotyczyło powyższe zarządzenie nie spełnia kryteriów powołanych zarówno w art. 42a p.u.s.p, jak i w art. 26 § 3 u.SN.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie od orzekania sędziów wyznaczonych do rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanego przez Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w przedmiocie ustalenia nieistnienia stosunku pracy, oparty na podstawie art. 26 § 2 u.SN, jako niedopuszczalny należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 26 § 2 u.SN, do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. W myśl art. 26 § 3 u.SN, wnioski zawierające zarzuty, w postaci ustalenia lub oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości pozostawia się bez rozpoznania.

Rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 26 § 3 u.SN jest spójne z treścią art. 179 Konstytucji RP i art. 55 § 1 p.u.s.p. Przepis art. 179 Konstytucji RP określa procedurę nominacyjną sędziów, zgodnie z którą sędziowie są powoływani przez Prezydenta RP, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony, co znajduje również potwierdzenie w art. 55 § 1 p.u.s.p.

Akt powołania na urząd sędziego stanowi wyłączną prerogatywę Prezydenta RP. Natomiast, zgodnie z art. 29 § 3 u.SN, niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Obowiązujące przepisy prawa nie przewidują możliwości dokonywania kontroli sądowej aktu powołania sędziego przez Prezydenta RP.

Należy również podkreślić, że w polskim systemie prawnym nie przewidziano instytucji wyłączenia sędziego *pro futuro*, zanim jeszcze zostanie on wyznaczony do rozpoznania sprawy.

Odnosząc się do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., sygn. BSA I-4110-1/20, należy wskazać, że na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., sygn. U 2/20, została ona uznana za niezgodną z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284 ze zm.) i – w świetle art. 190 Konstytucji RP – od dnia opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego jest pozbawiona mocy prawnej i nie jest wiążąca dla sądów.

Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że pismo procesowe wniesione jako odpowiedź na zarządzenie Przewodniczącego I Wydziału Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego z 20 października 2022 r. (data prezentaty) jest niedopuszczalne i w związku z tym nie podlega rozpoznaniu. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że wniosek abstrakcyjny dotyczący wszystkich sędziów lub sędziów niewyznaczonych do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny (postanowienie Sądu Najwyższego z 8 grudnia 1999 r., III AO 54/99; postanowienie Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2019 r., I NSPO 2/19; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 lipca

2019 r., I NOZP 1/19; o ogólnym skutku czynności niedopuszczalnych - postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2017 r., III CZ 25/17).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 3 u.SN pozostawił wniosek bez rozpoznania.

[as]

I.n